

Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Центральний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують заходів з поліпшення санітарного стану лісів
у 2025 році

22.08.2025 р.

сmt. Голованівськ

Нами, інженером – лісопатологом I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКОМ Володимиром, лісничим Голованівського лісництва ГУСАРОМ Ростиславом, лісничим Вільховатського лісництва ШЕВЧЕНКОМ Миколою, лісничим Ємилівського лісництва МАРКІВСЬКИМ Юрієм, лісничим Торговицького лісництва БИЦЕМ Олександром, проведено з 18 по 22 серпня 2025 року лісопатологічне обстеження насаджень Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 408,5 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2019 року, наведена в таблиці:

Лісництво	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад насад.	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, см	запас деревостану, куб. метрів на 1 га	
Голованівське	3	13	1,3		1,3	7Д32ЯЗ1КЛГ	51	0,70	1	19	24	210	3
Голованівське	4	9	1,4		1,4	9Д31ЯЗ	59	0,70	1	20	26	240	3
Голованівське	5	2	1,3		1,3	10Д3+ЯЗ	59	0,70	1	21	26	250	3
Голованівське	10	14	1,3		1,3	10Д3+КЛГ	75	0,70	1	23	26	305	2
Голованівське	11	6	1,1		1,1	7Я32Д31КЛГ	65	0,70	1А	26	34	300	3
Голованівське	11	7	0,9		0,9	10Д3+БРС+КЛГ	53	0,70	1	20	24	230	3
Голованівське	11	15	0,9		0,9	9Д31ЛПД+ГЗ	95	0,70	2	25	32	310	3
Голованівське	11	20	0,6		0,6	10Д3+ЛПД	95	0,70	2	26	36	340	3
Голованівське	12	1	12,5	1	6,0	10Д3+ЯЗ+КЛГ	90	0,70	2	23	32	290	3
Голованівське	12	1	12,5		6,5	10Д3+ЯЗ+КЛГ	90	0,70	2	23	32	290	3
Голованівське	18	16	1,0		1,0	8Д32ЯЗ+КЛГ+КЛЯ	53	0,70	2	17	22	190	2
Голованівське	19	8	0,7		0,7	10Д3+ЛПД+КЛП	59	0,70	1А	23	24	290	3
Голованівське	20	13	1,6		1,6	10Д3+ЛПД	90	0,60	2	24	34	260	3
Голованівське	20	17	1,0		1,0	10Д3+ЯЗ	84	0,70	2	23	30	290	3
Голованівське	20	18	2,9		2,9	8Д32ЛПД+ЧП	57	0,70	1	20	24	230	3
Голованівське	22	4	3,8		3,8	6Д33ДЧР1ГЗ	40	0,70	1	16	22	140	3
Голованівське	23	7	11,0	1	5,0	10Д3	62	0,70	1	22	26	270	3
Голованівське	23	7	11,0		6,0	10Д3	62	0,70	1	22	26	270	3
Голованівське	25	11	2,0		2,0	10Д3	95	0,70	2	26	32	340	3
Голованівське	32	7	1,7		1,7	9Д31ЯЗ+ЧП	61	0,60	1	21	26	210	3
Голованівське	32	13	2,4		2,4	10Д3+ЧП	58	0,70	1	21	26	250	3
Голованівське	38	10	0,8		0,8	8Д32ЯЗЛ	56	0,70	1	19	24	200	3
Голованівське	38	11	0,6		0,6	4Д33ЛПД3ЯЗ+ГЗ	70	0,70	1	22	26	280	3
Голованівське	50	2	2,8		2,8	9Д31ГЗ	90	0,60	2	22	34	210	3
Голованівське	50	3	1,1		1,1	5ЯЗ3Д32КЛГ	70	0,60	1	24	28	220	3
Голованівське	52	12	2,6		2,6	7Д33ЯЗ+КЛГ	70	0,70	1	24	28	310	3
Голованівське	52	17	2,9		2,9	9Д31ЯЗ+КЛГ	42	0,70	1	16	22	160	3
Голованівське	52	30	1,4		1,4	10Д3+КЛГ	42	0,70	1	16	20	160	3
Голованівське	55	5	1,5		1,5	7Д33КЛГ	65	0,70	2	20	24	210	3
Голованівське	55	10	0,7		0,7	8Д32КЛГ	65	0,70	2	20	24	220	3

Голованівське	55	14	1,9		1,9	9Д31ЯЗ+КЛГ	65	0,70	1	22	26	270	3
Голованівське	56	12	0,8		0,8	10ДЗ+КЛГ	90	0,70	2	23	32	290	3
Голованівське	56	22	1,7		1,7	6Д33КЛГ1ЯЗ	57	0,60	1А	22	26	210	3
Голованівське	56	26	0,5		0,5	10ДЗ	85	0,70	1	25	32	320	3
Голованівське	58	9	1,2		1,2	10ДЗ	70	0,70	1	22	24	280	3
Голованівське	58	10	1,9		1,9	10ДЗ	85	0,70	2	23	26	290	3
Голованівське	58	11	1,1		1,1	10ДЗ+ЯЗ+КЛП	85	0,70	2	22	24	280	3
Голованівське	59	15	4,3		4,3	10ДЗ+КЛГ+ЛПД+ЯЗ	70	0,70	1	22	24	270	3
Голованівське	64	4	1,9		1,9	10ДЗ	70	0,70	1	22	24	270	3
Голованівське	64	5	0,5		0,5	10ДЗ	95	0,60	2	25	34	280	3
Голованівське	64	7	1,5		1,5	10ДЗ	60	0,70	2	19	24	220	3
Голованівське	64	8	0,9		0,9	9ЯЗ1ДЗ	65	0,70	1А	27	28	340	3
Голованівське	64	9	0,9		0,9	9ЯЗ1ДЗ	80	0,70	1	26	30	330	3
Голованівське	64	12	0,8		0,8	7Д32ЯЗ1КЛГ	80	0,70	1	24	28	300	3
Голованівське	70	15	1,3		1,3	10АКБ+БРС	65	0,60	1	23	28	170	3
Голованівське	70	16	1,6		1,6	8Д31КЛГ1ЛПД+ЧШ	75	0,60	3	20	26	170	3
Голованівське	73	4	2,2		2,2	10ЯЗ	75	0,70	1	26	30	330	3
Голованівське	73	19	3,6		3,6	10ЯЗ	75	0,70	3	21	26	240	3
Голованівське	74	4	2,3		2,3	9ЯЗ1АКБ	70	0,70	1	24	32	270	3
Голованівське	82	1	9,3	1	5,3	7Д32ЯЗ1БРС	90	0,60	3	22	36	200	3
Голованівське	82	1	9,3		4,0	7Д32ЯЗ1БРС	90	0,60	3	22	36	200	3
Голованівське	82	2	18,8	1	6,0	5Д34ЯЗ1ЛПД+ГЗ	75	0,70	3	21	28	230	3
Голованівське	82	2	18,8	2	6,0	5Д34ЯЗ1ЛПД+ГЗ	75	0,70	3	21	28	230	3
Голованівське	82	2	18,8		6,8	5Д34ЯЗ1ЛПД+ГЗ	75	0,70	3	21	28	230	3
Голованівське	83	2	1,5		1,5	10ДЗ	67	0,70	2	20	26	230	3
Голованівське	85	8	3,7		3,7	7АКБ3ЯЗ	55	0,70	1А	22	30	200	3
Разом по лісництву			198,4		128,0								
Вільховатське	8	8	4,1		4,1	8Д32ЯЗ	63	0,60	1	21	26	230	3
Вільховатське	8	16	2,8		2,8	10ДЗ+ЯЗ	95	0,60	3	21	30	215	3
Вільховатське	10	1	3,7		3,7	10ДЗ	90	0,70	2	23	28	295	3
Вільховатське	11	5	4,8		4,8	5Д35ЯЗ+КЛГ+БРС	70	0,70	1	23	26	295	3
Вільховатське	12	7	1,1		1,1	9Д31ЯЗ	69	0,70	2	20	24	230	3
Вільховатське	12	8	1,5		1,5	10ДЗ+КЛГ	62	0,70	2	19	22	210	3
Вільховатське	12	9	1,1		1,1	9Д31КЛГ	57	0,70	1	19	20	200	3
Вільховатське	13	9	1,4		1,4	10ДЗ+ЛПД+БРС+КЛГ+ЯЗ	59	0,70	1	20	22	230	3
Вільховатське	21	2	5,7		5,7	9Д31ЯЗ+КЛП	48	0,70	2	16	18	170	3
Вільховатське	24	3	1,1		1,1	4Д34ЯВ1БРС1ЧШ+ЯЗ	45	0,60	1А	19	22	170	3
Вільховатське	24	15	4,0		4,0	10ДЗ+КЛГ+ЯЗ	75	0,70	2	22	26	270	3
Вільховатське	26	5	1,3		1,3	10ДЗ+ЧШ	85	0,70	2	23	28	290	3
Вільховатське	31	12	0,9		0,9	7Д33КЛГ	95	0,70	2	23	32	245	3
Вільховатське	31	14	1,3		1,3	10ДЗ+ЧШ	110	0,60	3	24	36	265	3
Вільховатське	35	15	1,1		1,1	7Д32ЯЗ1ЛПД+КЛГ	80	0,70	1	24	28	270	3
Вільховатське	40	4	2,3		2,3	9Д31ЯЗ+КЛГ+ЛПД	66	0,70	1	21	24	255	3
Вільховатське	44	14	1,6		1,6	4Д36ЯЗ	65	0,70	2	20	24	225	3
Вільховатське	49	5	5,1		5,1	10ДЗ+ЧШ	92	0,60	2	24	32	260	3
Вільховатське	49	13	6,4		6,4	10ДЗ+ЧШ	99	0,60	2	25	30	280	3
Вільховатське	55	3	1,8		1,8	6Д33ЯЗ1КЛГ+ЛПД	70	0,70	1	24	30	290	3
Вільховатське	55	4	1,9		1,9	5Д32ЛПД2ЯЗ1КЛГ	70	0,60	1А	26	32	260	3
Вільховатське	55	6	1,6		1,6	7Д33ЯЗ	72	0,70	1	25	30	330	3
Вільховатське	55	8	0,7		0,7	8ЯЗ2ДЗ+БРС	70	0,70	1А	27	32	340	3
Вільховатське	55	9	0,6		0,6	7Д33ЯЗ+КЛГ+ЛПД	70	0,70	1	24	30	310	3
Вільховатське	55	13	2,7		2,7	9Д31КЛГ	72	0,70	1	25	30	300	3
Вільховатське	55	14	0,7		0,7	7Д33ЯЗ+КЛГ+ЛПД	70	0,70	1	24	30	310	3

Вільховатське	61	12	3,6		3,6	10ДЗ+ЯЗ	92	0,60	2	24	30	260	3
Вільховатське	61	24	4,2		4,2	7ДЗ2ЯЗ(95)1ЯЗ(70)	95	0,70	2	23	28	280	3
Вільховатське	61	28	3,5		3,5	10ДЗ+ЯЗ	105	0,60	3	23	30	240	3
Вільховатське	61	39	1,1		1,1	10ДЗ	95	0,60	2	23	30	240	3
Вільховатське	61	42	1,7		1,7	9ДЗ1ЯЗ	95	0,60	3	22	28	230	3
Вільховатське	63	17	0,8		0,8	10ДЗ	86	0,70	2	23	28	290	3
Вільховатське	63	19	1,3		1,3	9ДЗ1ЯЗ	105	0,60	3	23	30	240	3
Вільховатське	63	20	0,9		0,9	10ДЗ+ЯЗ	80	0,70	1	24	30	300	3
Вільховатське	63	24	2,6		2,6	9ДЗ1ЯЗ	105	0,70	3	23	30	285	3
Вільховатське	63	25	3,4		3,4	6ДЗ4ЯЗ	95	0,70	3	22	28	275	3
Вільховатське	63	26	2,1		2,1	7ДЗ3ЯЗ	105	0,70	3	23	30	280	3
Вільховатське	63	27	1,1		1,1	6ДЗ4ЯЗ	97	0,60	2	25	30	290	3
Вільховатське	63	28	2,9		2,9	8ДЗ2ЯЗ	90	0,70	2	23	28	285	3
Вільховатське	64	8	2,5		2,5	10ДЗ+ЯЗ	85	0,60	2	22	30	230	3
Вільховатське	65	1	3,1		3,1	8ДЗ2ЯЗ	105	0,60	2	24	32	265	3
Вільховатське	65	6	3,8		3,8	9ДЗ1ЯЗ	95	0,70	2	23	30	295	3
Вільховатське	65	10	5,8		5,8	8ДЗ2ЯЗ	105	0,70	2	24	30	315	3
Вільховатське	67	9	1,1		1,1	5ДЗ5ЯЗ	69	0,70	1	22	26	290	3
Вільховатське	70	1	1,0		1,0	5ДЗ5ЯЗ	59	0,70	2	17	18	175	3
Вільховатське	70	10	4,4		4,4	10ДЗ+ЧП	110	0,60	3	22	30	235	3
Вільховатське	73	12	6,8		6,8	9ДЗ1КЛГ+ЛПД+ЧП	57	0,70	1	19	22	205	2
Вільховатське	73	16	2,2		2,2	7ДЗ3ЯЗ+КЛГ	64	0,70	1	22	24	275	2
Вільховатське	76	17	1,6		1,6	6ДЗ4ЯЗ+КЛГ	59	0,70	2	19	22	225	2
Вільховатське	77	4	1,2		1,2	7ДЗ3ЯЗ	110	0,60	2	25	32	270	2
Вільховатське	78	3	1,2		1,2	10ДЗ+ЛПД	58	0,70	2	19	22	215	2
Вільховатське	78	14	4,2		4,2	7ДЗ3ЯЗ+ДЧР	43	0,70	1	17	18	185	2
Вільховатське	80	22	5,1		5,1	9ДЗ1ЛПД+ЧП+ЯЗЛ	85	0,70	1	25	30	310	3
Вільховатське	80	23	1,1		1,1	7ДЗ3ЛПД	72	0,70	2	21	24	230	3
Разом по лісництву					135,6								
Смилівське	4	8	9,5	1	3,5	9ДЗ1ЯЗ+КЛГ+ЛПД	68	0,70	1	22	30	270	3
Смилівське	4	8	9,5		6,0	9ДЗ1ЯЗ+КЛГ+ЛПД	68	0,70	1	22	30	270	3
Смилівське	7	3	23,0	1	7,0	8Дз2ГЗ+ЛПД	95	0,70	2	23	30	240	3
Смилівське	7	3	23,0	2	8,0	8Дз2ГЗ+ЛПД	95	0,70	2	23	30	240	3
Смилівське	7	3	23,0		8,0	8Дз2ГЗ+ЛПД	95	0,70	2	23	30	240	3
Смилівське	8	2	14,4	1	7,0	8ДЗ1ЛПД1ЯЗ+КЛП	90	0,60	2	23	32	250	3
Смилівське	8	2	14,4		7,4	8ДЗ1ЛПД1ЯЗ+КЛП	90	0,60	2	23	32	250	3
Смилівське	9	3	14,0	1	6,5	10ДЗ+КЛП+ЛПД	80	0,70	1	24	32	305	3
Смилівське	9	3	14,0		7,5	10ДЗ+КЛП+ЛПД	80	0,70	1	24	32	305	3
Смилівське	9	12	2,3		2,3	9ДЗ1КЛП	66	0,60	2	20	32	200	3
Смилівське	20	27	2,3		2,3	9ДЗ1ЯЗ	53	0,70	1	19	22	220	3
Смилівське	20	29	1,2		1,2	10ДЗ+КЛГ	85	0,60	2	22	32	240	3
Смилівське	23	24	2,8		2,8	5ДЗ2ГЗ2ЛПД1ЧП+КЛГ+ЯЗ	72	0,70	2	23	30	220	3
Смилівське	25	7	2,2		2,2	10ДЗ+КЛП+ЧП	85	0,70	1	25	32	320	3
Смилівське	25	10	0,5		0,5	10ДЗ+КЛГ+ЛПД	90	0,60	2	22	32	230	3
Смилівське	26	4	2,1		2,1	8ДЗ1ЛПД1КЛГ+ГЗ	45	0,70	1А	20	22	225	3
Смилівське	26	8	1,9		1,9	10ДЗ+КЛП+ЧП+ЛПД+ГЗ	73	0,70	2	21	26	255	3
Смилівське	26	9	1,4		1,4	6ДЗ2ЯЗ2КЛГ	57	0,80	1А	23	28	300	3
Смилівське	26	14	1,3		1,3	8ДЗ2ГЗ+КЛГ+ГЛЗ	55	0,70	1	20	24	200	3
Смилівське	26	19	0,3		0,3	7ДЗ1КЛГ1ДЧР1ЯЗ	52	0,70	1	20	24	220	3
Смилівське	26	26	2,1		2,1	7ДЗ2ГЗ1ЛПД+ГЛЗ+КЛП	54	0,70	1	20	24	200	3
Смилівське	26	30	2,2		2,2	10ДЗ+КЛП+ЧП	83	0,60	2	24	30	270	3
Смилівське	29	1	12,0	1	4,0	7ДЗ3ГЗ+ЛПД	90	0,80	2	23	30	255	1
Смилівське	29	1	12,0		8,0	7ДЗ3ГЗ+ЛПД	90	0,80	2	23	30	255	1

Смилівське	30	7	2,1		2,1	10ДЗ+КЛП+ЛПД	70	0,70	1	22	28	275	3
Смилівське	30	10	3,1		3,1	10ДЗ+ЛПД+ЯЗЛ+КЛП	57	0,70	1А	22	26	275	3
Смилівське	30	14	2,7		2,7	10ДЗ	90	0,60	2	22	30	235	3
Смилівське	30	16	6,2		6,2	10ДЗ+КЛП	85	0,70	2	22	30	275	3
Смилівське	33	20	4,5		4,5	9ЯЗ1ДЗ+КЛГ	70	0,70	1А	26	32	325	3
Смилівське	33	21	2,0		2,0	4Д34ГЛ32КЛГ	70	0,70	1	22	28	225	3
Смилівське	35	6	2,9		2,9	8Д31ГЛ31ЯЗ+ЧП	80	0,70	2	22	28	255	3
Смилівське	35	15	4,0		4,0	6Д32КЛГ1ЛПД1ЧП	57	0,70	1	20	26	215	3
Смилівське	38	3	2,8		2,8	8ЯЗ2ДЗ	68	0,70	1	24	26	295	3
Разом по лісництву					125,8								
Торговицьке	42	4	1,9		1,9	10ДЗ	90	0,70	2	25	32	295	3
Торговицьке	42	8	0,7		0,7	10ДЗ	78	0,60	3	20	26	170	3
Торговицьке	42	9	0,3		0,3	10ДЗ	78	0,70	3	20	26	200	3
Торговицьке	43	3	1,0		1,0	8ЯЗ2ДЗ	75	0,70	1А	27	30	330	3
Торговицьке	46	1	4,1		4,1	10ДЗ	90	0,70	2	24	32	270	3
Торговицьке	51	4	5,7		5,7	7Д31КЛГ2ГЗ+БРС+ЛПД	90	0,70	1	28	36	260	3
Торговицьке	56	2	2,2		2,2	8Д31ЯЗ1КЛГ	93	0,70	2	26	36	275	3
Торговицьке	156	4	0,7		0,7	10ДЗ(90)+ДЗ	90	0,70	2	24	36	260	3
Торговицьке	156	5	1,8		1,8	9Д31ЯЗЛ	63	0,70	1	22	24	230	3
Торговицьке	158	4	0,7		0,7	10ДЗ+ГЗ+КЛГ	90	0,70	2	24	36	270	3
Разом по лісництву					19,1								
Всього ВСП по надлісництву					408,5								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Надлісництво), призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, зокрема, вибіркового санітарного рубку, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись Санітарними правилами в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

Лісопатологічне обстеження проведено у лісах історико-культурного призначення, захисних та рекреаційних лісах у Голованівському, Вільховатському, Ємилівському та Торговицькому лісництвах Надлісництва, в яких відмічено погіршення санітарного стану дерев і спостерігається всихання листяних порід, де будуть відібрані у вибірково санітарну рубку дерева IV - VI категорії санітарного стану.

Оглянуті листяні ділянки змішаного складу по вище вказаних лісництвах, на яких у поточному році, в результаті впливу комплексу несприятливих еколого – кліматичних факторів: погодні та ґрунтово - кліматичні чинники й пошкодження стовбуровими шкідниками (короїди, вусачі, златки), спостерігається всихання дерев дуба, ясеня, граба, липи, акації, клена, береста.

В першу чергу, у вибірково санітарну рубку відбиратимуться сухостійні (свіжий та старий V – VI категорії), потім дерева IV категорії: з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100 %, в комплексі: з відсутніми приростами, із сухими скелетними гілками, з масовими відмираючими водяними пагонами та дерева (в невеликій кількості) із зламами верхів, з підірваною кореневою системою, нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, дерева з локальним й повним відшаруванням кори та пошкодженнями стовбуровими шкідниками (короїдами, вусачами, златками). А також у невеликій кількості дерева, вражені некрозно – раковими хворобами листяних порід:

- поперечним раком дуба (*Pseudomonas quercus*), коли рана охоплює 100 відсотків периметра стовбура, що призводить до зниження приросту, послаблення молодих дерев, сприяє буреломам;

- східчастим раком (*Nectria galligena*), який викликає утворення на стовбурах і товстих гілках багатоступеневих подовжно – овальних ракових ран та виразок. Східчастим раком вражені всі наявні листяні породи, де будуть відібрані дерева із ранами східчастого раку, які охоплюють понад 1/2 периметра стовбура.

На ділянках, де, крім дерев VI категорії, будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку поодинокі дерева IV категорії - з ранами поперечного раку по Голованівському лісництву: квартал 55 виділа 5,10; квартал 64 виділ 5; по Вільховатському - квартал 26 виділ 5, квартал 55 виділа 13, 14.

Також на, представлених для обстеження, ділянках по лісництвах в наявності в незначній кількості дерева листяних порід із виходом плодових тіл трутовиків, які є збудниками стовбурових гнилей, що будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку.

Виявлені плодові тіла на стовбурах листяних порід: справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), який викликає білу «мармурову» ядрово – заболонну стовбурну гниль;

несправжнього трутовика (*Phellinus igniarius*), який викликає білу ядрову смугасту стовбурну гниль.

Іноді стовбурові гнилі розвиваються на тлі некрозно - ракових захворювань, будучи в цьому випадку типовим прикладом сполучених хвороб.

Є ділянки по Надлісництву, де відбиратимуться у ВСР **тільки сухостійні дерева** дуба, ясеня, акації та присутніх інших листяних порід: по Голованівському лісництву - квартал 20 виділ 17, квартал 25 виділ 11, квартал 32 виділа 7, 13; квартал 38 виділа 10, 11; квартал 52 виділ 12, квартал 56 виділа 12, 22, 26; квартал 64 виділ 7, квартал 70 виділа 15, 16; квартал 73 виділа 4, 19; квартал 74 виділ 4, квартал 82 виділа 1, 2; квартал 83 виділ 2, квартал 85 виділ 8 ; по Ємилівському лісництву - квартал 4 виділ 8, квартал 8 виділ 2, квартал 9 виділ 12, квартал 25 виділ 7, квартал 20 виділ 27, квартал 26 виділа 14, 19, 26; квартал 30 виділ 7, 10, 14, 16; по Вільховатському - квартал 10 виділ 1, квартал 12 виділ 3, квартал 26 виділ 5, квартал 31 виділа 12, 14; квартал 35 виділ 15, квартал 40 виділ 4, квартал 44 виділ 14, квартал 49 виділа 5, 13; квартал 55 виділа 6, 8, 9.

При лісопатологічному обстеженні по всіх оглянутих лісництвах ділянок листяних насаджень з головною породою ясен, та, у складі яких є ясен, виявлено тенденцію погіршення санітарного стану цих дерев у міру збільшення їхнього віку від комплексу патогенних чинників, які уражують хворобами ясеневі стовбури, та кліматичних факторів (засуха, вітровал).

В першу чергу, у вибіркову санітарну рубку будуть відібрані дерева VI категорії санітарного стану, а також дерева IV категорії - суховершинні більше, ніж на 2/3 крони, з масово сухими скелетними гілками, дерева з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками.

Також - дерева ясеня звичайного, вражені хворобами стовбурів, з яких є східчастий рак ясеня, де будуть відбиратися у вибіркову санітарну рубку дерева ясеня, в яких ранами охоплені понад 2/3 периметра стовбура в одному або кількох місцях. Відмічаємо наявність дерев ясеня із ранами східчастого раку, які характеризуються вигниванням у глибину стовбурів у комельній частині дерева (окореноковими гнилями).

На ясеневих деревах IV-VI категорії санітарного стану по оглянутих лісництвах спостерігаються розкльови птахів різної інтенсивності, що свідчать про пошкодження стовбуровими шкідниками, при зрізанні кори виявлені характерні ходи строкатого (малого) ясеневого лубоїда та великого ясеневого лубоїда, рідше заболонника, плями фіолетового кольору лубу від деревозабарвлюючих грибів.

Обстежені насадження стиглого та перестійного віку з головною породою **акація біла** у **Голованівському** лісництві - у кварталі 70 виділі 15, у кварталі 85 виділі 8; які на час обстеження деградовані, без приростів, дерева із зрідженою кроною, суховершинні від 2/3 до 100% крони, всихаючі та сухостійні, з відшаруванням кори, із враженнями дереворуйнівними грибами, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачами).

В даних насадженнях наявні стовбури дерев з численними водяними пагонами, в тому числі всохлими, що свідчить про втрату біологічної стійкості деревостанів, спостерігаються

нарости – напівкулясті напливи на стовбурах і коренях й пухлини (ракові виразки) – здуття або потовщення на гілках і стовбурах.

Слід відмітити, на кожній обстеженій ділянці зустрічаються дерева (дуба, ясена, липи) вражені морозобійним раком – неінфекційною хворобою відкритої та закритої форми.

Це дерева з ранами в нижній частині стовбура: вузька щелевидна з піднятими і майже зімкнутими краями та широкі зяючі рани, які виникли в результаті механічних пошкоджень кори й камбію, морозних опіків, що призвели до відмирання лубу і камбію.

Уражені дерева ослаблені, суховершинні, іноді всохли повністю, з ранами понад 2/3 периметра стовбура підлягають ВСР. Вони більш схильні вітровалам, заселенню стовбуровими шкідниками та фітопатогенними мікроорганізмами: дереворуйнівними грибами та збудниками гнильних хвороб які викликали руйнування деревини, й сприяли буреломній захворюваності, що ми й відмічаємо, та у значній мірі погіршили санітарний стан насаджень.

Також в наявності дерева – двійчатки акації, поодинокі дуба, граба з розчахнутими стовбурами.

На оглянутих змішаних листяних ділянках, крім головних порід - дуб, ясен та акація, будуть відбиратись у вибірково санітарну рубку всі присутні листяні породи - граб, липа, клен, берест - VI категорії санітарного стану, з локально і повністю відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками, з поодинокими зламами, розколами стовбурів.

На обстежених ділянках, які відносяться до рекреаційно – оздоровчих та захисних лісів, у вибірково санітарну рубку будуть відібрані дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів та уражені раковими хворобами лише IV та V категорії санітарного стану лісів, згідно пунктів 22, 23 «Санітарних правил в лісах України».

Таким чином, в обстежених насадженнях Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» підлягають вибірковій санітарній рубці дерева, пошкоджені хворобами та стовбуровими шкідниками лісу, а саме:

- дерева листяних порід з локально і повністю відшарованою корою, пошкодженими стовбуровими шкідниками – вусачами, лубоїдами, заболонниками;
- дерева листяних порід, вражені в незначній кількості, некрозно – раковими хворобами – східчастим раком листяних порід, рідко - поперечним раком дуба та морозобійним;
- в незначній кількості - дерева листяних порід з виходом плодових тіл трутовиків – збудників стовбурових гнилей;
- вітровальні дерева VI категорії всіх наявних порід, злами.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Надлісництва залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та зменшення повноти насаджень не повинно бути нижче встановленого показника повноти, згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірково санітарну рубку не проведено.

Висновок:

1. В насадженнях, уражених хворобами та пошкоджених стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. Для швидкого реагування та запобігання поширенню загроз ранніх ознак захворювань або шкідників, лісовій охороні Надлісництва проводити моніторинг (огляд) дерев у лісовому масиві.
3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 408,5 га.**

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555.

Акт складений в 3 примірниках.

Додаток: фотоматеріали.

Інженер – лісопатолог I категорії відділу нагляду та прогнозу
ДСЛП «Херсонлісозахист»

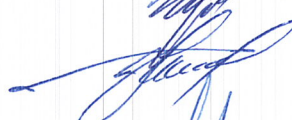
Володимир БОБК

Лісничий Голованівського лісництва

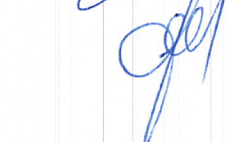
Ростислав ГУСАР

Лісничий Вільховатського лісництва

Микола ШЕВЧЕНКО

Лісничий Ємилівського лісництва

Юрій МАРКІВСЬКИЙ

Лісничий Торговицького лісництва

Олександр БИЦЬ